

ROOS HOLLEMAN

De schoonheid van de dood

Als klein meisje tekende ze al veel vogels. Nu, als kunstenaar, struint ze graag door natuurhistorische musea, op zoek naar bijzondere vogels en objecten. 'Het gaat mij vooral om de vorm, en de intense kleuren.'

Tekst Ellen Leijser

ROOS HOLLEMAN

Roos Holleman (1989) woont sinds twee jaar in het Deense Aarhus. Ze is in 2012 afgestudeerd aan de St Joost Academie in Breda. Ze heeft een voorliefde voor menshoge tekeningen in pastelkrijt. Haar nieuwste werk is op de komende PAN Amsterdam te zien bij Janknegt Gallery, de Nederlandse vertegenwoordiger van Hollemans werk. janknegtgallery.com

ARTIST IMPRESSION

'Sixplumed Bird of Paradise',
2016, pastelkrijt op papier,
78,5 x 53 cm. **Linkerpagina:**
'Roodborstje', 2015, pastelkrijt
op papier, 78,5 x 53 cm.
'Bird of Paradise', 2015,
pastelkrijt op papier,
78,5 x 53 cm.

S

inds twee jaar woont Roos Holleman met haar Deense vriend in Aarhus. Hoewel haar Deens op een behoorlijk niveau is en ze ook in het Deense kunstcircuit al een woordje meespreekt, is Holleman nog vooral gericht op de Nederlandse markt. In

november is haar werk te zien op PAN Amsterdam bij haar galerie Janknegt Gallery uit Laren.

Thuis in Aarhus zit ze op haar praatstoel: 'Ik reis veel op en neer naar Nederland, wat dat betreft is Denemarken een soort toevluchtsoord waar ik me kan terugtrekken en concentreren. Al heb ik hier inmiddels leuke contacten en tentoonstellingen die goed zijn ontvangen, heel warm.'

Holleman maakt menshoge tekeningen met pastelkrijt van vooral vogels.

'De gepreserveerde natuur, de natuur zoals we die in musea aantreffen, vind ik interessant, die fascineert mij.' Ze lacht:

'Ik was zo'n meisje dat vogels en draken tekende.

Ik wilde vroeger paleontoloog worden, en op zoek

gaan naar dinosauriërs. Niet alleen vogels, ook andere objecten in musea intrigeren mij. Objecten die voor mijn gevoel diezelfde visuele taal spreken. Antropologische of etnografische objecten wekken het exotische op. Dat vind ik interessant. Het gaat om die staat van zijn. Het is natuurlijk een vreemde status die dat dier of object heeft. Je haalt het uit zijn oorspronkelijk omgeving en plaatst het in een museum waardoor het een heel andere lading krijgt. We kennen het een andere waarde toe en daar hoort ook een heel andere visuele taal bij.'

PARADIJSVOGEL

Heel bewust kiest Holleman voor grote formaten. Vaak moet ze op een krukje staan om te kunnen werken. 'Ik vind de menselijke maat het spannendste, zodat je er écht een ontmoeting mee kunt aangaan. Ik houd van dat monumentale. Net als de achttiende-eeuwse illustratoren ben ik ook genoodzaakt om mijn fantasie te gebruiken. Ik blaas mijn tekeningen vrij groot op, zodat je er helemaal in kunt duiken. Je kunt je er vanaf verschillende afstanden mee verhouden. Ik streef naar een soort klaarheid in mijn werk, maar tegelijkertijd, als je er dicht genoeg voor staat, kun je je verliezen in de kleurenbrij, in de kakofonie van lijnen. Dat vind ik altijd heel fijn van tekenkunst.'

Holleman denkt veel na over de verhouding tussen wetenschap en mythologie. 'Ik teken nu vooral veel paradijsvogels, die hebben bij

uitstek een fascinerende geschiedenis. De bewoners van Papoea-Nieuw-Guinea, waar de vogels vandaan komen, gebruikten ze in de zestiende eeuw om zichzelf mee te decoreren. Dus moesten ze gepreserveerd worden: ze haalden de ingewanden eruit, knipten pootjes en vleugels af. Door de handel met Portugal kwamen de dode vogels in Europa. Ze kregen hier een mythisch imago: een vogel zonder vleugel en pootjes, die moesten wel tot het hemelrijk behoren! Het heeft een paar honderd jaar geduurd, voordat mensen hier beseften hoe het echt zat. Ik vind dat ontzettend boeiend. Toch gaat het mij vooral om die statische vogel. Het visuele aspect en de zoektocht in het materiaal is voor mij als kunstenaar het belangrijkste. Een paradijsvogel is een prachtig object om je liefde voor kleur en materialen op te botvieren, al geeft het verhaal op de achtergrond er natuurlijk extra diepte aan.

INTIEM MOMENT

Haar onderwerpen vindt ze dus vooral in natuurhistorische musea. 'Daar kom ik vaker dan in een kunstmuseum... Ik heb thuis nog wel een vriezer vol met vogels, maar geen tropische exemplaren, die kan ik niet krijgen. Musea lenen je geen dieren of objecten uit, maar ik kan ze wel fotograferen.

De vogels die ik teken, zijn opgezet voor de wetenschap, op het minimalistische af. Daar ligt een verschil tussen het tekenen van dode dieren en het tekenen van een dood dier in een museum. In

een museum hebben ze een nummer, zijn gelabeld, hebben een geschiedenis. Ik ben gefascineerd door de vraag waarom de mens het zo interessant vindt om de wereld op deze manier te rangschikken en te catalogiseren. Een wetenschapper heeft de dood nodig om het leven te begrijpen.' Ze denkt een moment na en zegt: 'Ik ben

me heel erg bewust van die traditie. Voor mij speelt de wetenschappelijke natuurhistorische traditie, *drawing after nature*, een rol, maar ook die van het stillleven, van het symbolisme, de verstilling en het memento mori.' Glimlachend: 'Ik wek als een sjamaan iets doods tot leven. Dat soort gedachtes gaan door me heen als ik teken.'

Voor Holleman schuilt in de dood een aantrekkelijke schoonheid. Ze legt uit: 'De dood heeft een zekere mate van 'aanraakbaarheid'. Dieren en zeker vogels kun je vaak alleen observeren met verrekijkers, maar wanneer iets dood is, kun je er heel dichtbij komen. Dat vind ik een intiem, bijzonder moment. Iets dat ooit heeft geleefd, heeft een heel andere magie dan een object dat dat nooit heeft gedaan. Dat wil ik vastleggen, zoals mensen al honderden jaren doen. Maar het gaat mij niet per se om de dood of het naturalistische. Het gaat mij in eerste instantie vooral om de vorm, om de intense kleuren.'

Meestal werkt ze aan één tekening tegelijk. Grinnikt. 'Ik ben best chaotisch, dus is het beter om iets af te maken. Maar momenteel heb ik zoveel ideeën, dingen in mijn hoofd die eruit moeten, dat ik nu wel aan meerdere tekeningen tegelijk werk.' Zo heeft ze laatst een foto gemaakt van een zeester. 'Als een soort Medusa heb ik daar mijn eigen hoofd in gefotoshopt. Heel spannend, ik weet zelf ook nog niet hoe dat verder gaat.' Lacht: 'Als het goed is, kun je dat straks zien op de PAN.'

Vanaf linksboven met de klok mee: 'Pimpelmees', 2015, pastelkrijt op papier, 200 x 130 cm. 'Bird of Paradise', 2016, pastelkrijt op papier, 215 x 120 cm. 'Rosy Maple Moth', 2015, pastelkrijt op papier, 200 x 150 cm. 'Bluebird of Paradise', 2016, pastelkrijt op papier, 245 x 150 cm.